

Šumarski list.

Organ

hrv.-slav. šumarskoga društva

Izdaje

Hrvatsko-slavonsko
šumarsko društvo.

Uređuje

ANTE KERN.

Izlazi svaki mjesec

ZAGREB 1910.

Naklada hrv.-slav. šumarskoga društva.

Zlatna kolajna sa izložbe u Parizu 1900.

Neuhöfer i sin (Neuhöfer & Sohn)

c. kr. dvorski mehaničar

Beč (Wien) I. Kohlmarkt 8. (Tvornica u Beču V. Hartmannngasse 5.

Izrađuje pod jam-
stvom izvrstne iz-
rade i točne rekti-
fikacije

Bonsolne strojeve

sa optičkom distanz-
mjerom.

Mjerače sto-
love. Perspek-
tiv ravnala.

Letve za nive-
liranje. Šu-
marske bou-
sole.

Promjerke

iz željeza i drva.

Mjeračke vrpce

iz platna ili ocijela.

Planimetre itd. — Pantografe.

Brojne čekiće, aparate za prenašanje, cr-
tala kao i sve vrsti matematičkih stro-
jeva i mjerila.

Ilustrovani cijenici badava

Svi se popravci obavljaju najbolje u najkraćem roku.

Sveudiljna zaliha
svih vrsti mjeračkih
strojeva i pomagala.

ŠUMARSKI LIST

Pretpлата za nečlanove K 12 na godinu. — Članovi šumar. društva dobivaju list bezplatno — Članarina iznaša za utemeljitelja K 200. — Za članove podupirajuće K 20. — Za redovite članove I. razreda K 10 i 2 K pristupnine. — Za lugarsko osoblje K 2 i 1 K pristupnine i za »Šum. list« K 4 u ime preplate. — »Lugarski viestnik« dobivaju članovi lugari badava Pojedini broj »Šum. lista« stoji 1 K. Članarinu i pretplatu na list prima predsjedništvo društva.

Uvrstbina za oglase: za 1 stranicu 16 K; za $\frac{1}{2}$ stranice 9 K; za $\frac{1}{3}$ stranice 7 K $\frac{1}{4}$ stranice 6 K. — Kod višekratnog uvrštenja primjerjeni popust.

Revizija pravoužitničkoga katastra kod krajiških imovnih općina

Piše **Petar Manojlović.**

(Svršetak)

Dalnje pitanje, koje bi trebalo malo bolje rasvijetliti, jest utrnuće personalne kvalifikacije za pravoužitništvo u opće temeljem naprijed spomenute naredbe kr. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove od 21. IV. 1883. broj 11.959., kojom se razjašnjuje točka e) spomenutoga naputka A, a po kojoj časnici i činovnici ne mogu u opće biti pravoužitnicima na krajiške šume, što se također proteglo i na njihovu djecu, ako su ova rođena tada, kada su roditelji imali odnosni časnički ili činovnički čin.

Kod pravoužitnika kategorije d) osjećaju se slabije posljedice ove naredbe, nego li kod pravoužitnika kategorije e), jer kod prve povlače se posljedice direktno od roditelja, a kod druge od daljih stjepona — djeda, strica itd., ako se na značajnom vojnom službovanju ovih temelji personalna kvalifikacija molitelja. Naime ako je molitelj rođen u vremenu, kada je odnosni vojnik (djed, stric itd.) već bio časnik ili činovnik, nema personalne kvalifikacije za pravoužitništvo sa naslova točke e). Kod pravoužitništva kategorije d) ovaj slučaj drukčije izgleda, što će se primjerom bolje razložiti.

Imali smo kod revizije molitelja sa naslova e). Njegov otac je već pravoužitnik ove kategorije, pošto je otac ovoga —

današnjemu molitelju djed — bio vojnik za vrijeme vojne Krajine, a poslije postao i bio časnik, kada je molitelj — unuk — rođen. U smislu spomenute naredbe od 21. IV. 1883. broj 11.959. ne može naš molitelj postati pravoužitnikom kategorije e), pošto je vojnik, kojim on dokazuje svoju personalnu kvalifikaciju, bio časnikom u ono vrijeme, kada je on rođen. Da pako molitelj u istom ovom slučaju ima personalnu kvalifikaciju za pravoužitništvo s naslova točke d) može nesmetano biti pravoužitnikom ove kategorije.

U slučaju pako, da je i moliteljev otac rođen, kada mu je djed bio časnikom, gubi i on personalnu kvalifikaciju za pravoužitništvo u opće. No u ovom slučaju postaje povratno pravoužitništvo sa naslova slova d) na molitelja, dočim ne postaje pravoužitništvo sa naslova slova e), iz česa izlazi, da pasivitet personalne kvalifikacije za pravoužitništvo s naslova slova d) nastaje direktno od roditelja — oca časnika ili činovnika — te se proteže samo na prvu generaciju, dočim kod pravoužitništva sa naslova e) može nastati i od starijih pokoljenja, te traje za sva vremena, dok mlađe generacije temelje svoju personalnu kvalifikaciju na značajnom vojnom službovanju predstavnika — časnika ili činovnika — tih starijih pokoljenja, dakle u istom slučaju protivna riješenja iz jedne i druge kategorije pravoužitništva.

Nu ima slučajeva, na koje se iznimno ne proteže naprijed navedena naredba od 21. IV. 1883. broj 11.959. Tako je riješitbom kr. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove od 6. V. 1910. br. 25.018 ukinuta odluka gospodarstvenoga ureda i s ovom u vezi županijskoga upravnoga odbora, kojima je iz katastra bio brisan kao pravoužitnik kategorije e) jedan općinski bilježnik i isti u katastru ostavljen, jer da je odluka kotarske oblasti iz godine 1890., temeljem koje je isti bio uvršten u kataster, stekla pravnu moć, te da je isti nesmetano uživao kroz toliko godina pravoužitničko pravo, pa da ove dvije oblasti nisu imale povoda ni osnova, stvar glede personalne kvalifikacije ovoga općin. bilježnika iznova u pretres uzeti.

Ovim smo upozoreni, koliku pažnju trebamo u opće posvećivati odlukama kotarskih oblasti za pravoužitništvo sa naslova slova e) obzirom na sticanje njihove pravne moći, te izvršivanje istih, jer prema ovom, ako takova nezakonita odluka steče pravnu moć i bude izvršivana više godina, ostaje za uvijek pravovaljanom! Ovim smo opet dovedeni u nejasan položaj u pitanju same revizije pravoužitničkoga katastra, jer dira pojam shvaćanja same revizije, naime, da li se mogu uzeti u pretres sve one nepravilnosti, koje su u kataster unešene poslije njegova sastava u običnim promjenama. Ovdje nastaje pitanje, koje je vrijeme nesmetanoga uživanja pravoužitničkoga prava dovoljno, a da se u opće, pa ni revizijom isto ne može oduzeti u ovakovim nepravilnim slučajevima. Nije li to vrijeme od 30 godina!? Na dalje ne spada li samo u nadležnost kotarskih oblasti i brisanje iz katastra pravoužitnika kategorije e), pošto ovi postupci u predmetima ove vrsti spadaju pred kotarsku oblast. Tako n. pr. u slučajevima, ako je dotični reklamant pravoužitničkoga prava doseljenik iz Ugarske poslije 8. juna 1871. godine, pa ga je gospodarstveni ured odbio u opće kao nepravoužitnika, županijski upravni odbor povodom utoka te stranke riješio je, da se taj predmet odstupi kotarskoj oblasti na postupak sa naslova e) i ako je u ovakovom slučaju u opće isključena mogućnost, da bi isti mogao postati pravoužitnikom. Prema ovom i prednjem pitanje o personalnoj kvalifikaciji za pravoužitništvo sa naslova slova e), radilo se o uvrštenju ili brisanju, spadao bi predmet samo u nadležnost kotarskih oblasti, pa kakavgod slučaj postojao.

Kod revizije pravoužitničkoga katastra nagomila se toliki silni materijal, da je potrebno držati što svestraniju i točniju evidenciju, a da se ne dogode razne pomutnje. Uz točno evidentiranje u osnovi katastra o kretanju pojedinih predmeta, potrebno je za orijentaciju u čitavom poslu sastaviti abecedni iskaz pravoužitnika pojedinih mjesta sa njihovim kuće i gruntnim uloška brojevima, naročito za veća mjesta, po kojemu se može lahko pronaći, ne postoje li po dva prigovora jedne

te iste stranke, a napose to služi za kontrolisanje u označenom pravcu, kada stižu naknadni prigovori poslije izlčenja osnove. Takovim iskazom posluhuje se dobro i za kontrolisanje, da članovi zadruge — samovlasnici — ne budu zasebno unešeni u kataster, jer po imenima i još kojoj drugoj oznaci (kbroy) dade se često zaključiti, je li dotičnik član posve istoimene zadruge. Ili imade slučajeva, gdje je po stanovitom gruntovnom izvratku vlastnik zadruge, upisana sa prezimenom, a u drugom ta ista zadruge još sa imenom kućegospodara, pa traži uvrštenje zasebno na svaki gruntovni izvadak, koja se smicalica daje lahko pronaći pomoću abecednoga iskaza, kao i ovo, kada jedna te ista stranka traži uvrštenje na različite gruntovne izvadke, na svaki zasebno itd.

Abecedni iskaz ne samo da dobro služi u istaknutu svrhu kod revizije, nego bi dobro služio u istu svrhu i poslije sastavljena katastra, što svjedoči stari kataster, u kojem se našlo više pogriješaka, ušlih naprijed oertanim načinom, što se ne bi dogodilo, kad bi se pri ruci imao spomenuti abecedni iskaz.

Kada se odlučivalo o reviziji, mislilo se u glavnom o tom, neće li se tim mnogo povisiti kvantum ogrieva, koga izdaje godišnje imovna općina svojim pravoužitnicima, jer kako znamo, svi suživaoci stanovitoga dijela selišta, dobivaju revizijom svaki svoj zasebni dio selišta prema faktičnom gruntovnom posjedu.

Dobiveni rezultati revizije pokazati će, kolika je promjena u tom nastala. Potpunih rezultata nemamo, jer nisu još riješeni svi predmeti pravoužitništva sa naslova slova e), nu kako ovi ne mogu mnogo utjecati na već dobivene rezultate, a uračunati ćemo i njih od prilike, služiti ćemo se za naprijed označenu svrhu okruglo uzetim rezultatima.

Po starom katastru prije revizije pravoužitničkoga katastra izdavalo se kod ove imovne općine na pravoužitnike godišnje 62.053 m³ ogrievnoga drva, a nakon obavljene revizije iznosi taj kvantum okruglo 70.100 m³, kojemu treba još pribrojiti oko 600 m³ od onih pravoužitnika, koji će još biti uvršteni sa naslova e), dakle iznositi će oko 70.700 m³, prema čemu se

revizijom pravoužitnički godišnji kvantum ogrieva povisio za okruglo 8.600 m³ ili 14%.

Po prvom katastru iz 1882. god. bilo je kod ove imovne općine 9.734 pravoužitničke obitelji, a po obavljenoj reviziji ima ih iz staroga katastra prenešenih oko 12.000, te novo uvrštenih 1.300, dakle svega zajedno 13.300, kojima treba još pribrojiti oko 150 obitelji, koje će biti uvrštene sa naslova slova e), dakle okruglo 13.450, prema čemu se ukazuje porast za okruglo 3.700 obitelji, koji nam je svjedok, da je dioba krajiških zadruga od onoga vremena do danas silno napredovala.

Iz dobivenih rezultata revizije dade se posve lijepo zaključiti o socijalnim i materijalnim prilikama naroda. Broj samih predmeta, koji su iz pojedinoga mjesta stigli kao prigovori proti izloženoj osnovi, pokazuje, kako se kretao život u tim mjestima.

U Novoj Pazovi, čiji su žitelji u glavnom doseljeni Nijemci, uvaženo je do sada oko nekih 100 prigovora za novo uvrštenje u kataster. U izloženoj osnovi katastra bilo je svega 293 pravoužitnika, dakle 35% ih je novo uvrštenih, koji je procenat daleko niži kod mjesta, nastanjenih našim elementom, obične 15%, a u ponekim mjestima 2—3—5%. Tako na pr. selo Dobanovci — naš elemenat — imalo je u izloženoj osnovi svega 302 pravoužitnika, dakle nešto više nego N. Pazova, a do istoga vremena bilo je novouvrštenih pravoužitnika samo 7, koji nam primjer pokazuje veliku razliku kretanja i razvoja života prema prvom, te u opće.

Kod takovih mjesta, u kojima je život bio jači, opaža se znatnija povišica ukupne pravoužitničke kompetencije prema stanju u starom katastru, dočim kod mjesta, gdje je taj život tekao običnim svojim tokom, ili bio više uspavan, pokazuje se isto stanje kao i u starom katastru, ili je ovo još slabije nego u starom, što je u glavnom posljedica prelaza ovlašteničkoga posjeda u ruke nepravoužitnika. Tako n. pr. selo Nikinci imalo je po starom katastru

486 m³ sveukupne pravoužitničke kompetencije, a prema novom iznositi će manje za 100 m³. Isto je takav manjak i kod sela Hrtkovača i još nekih drugih.

Umanjenju sveukupne pravoužitničke kompetencije, uz naprijed navedeni razlog, pridonosi također vakantnost pojedinih kućebrojeva uslijed izumrća ili seobe čitavih obitelji u Ameriku, koje rasprodaju sve svoje nekretnine i tim se liše realne kvalifikacije.

Broj pravoužitnika sa dijelom uživanja od $\frac{1}{4}$ selišta u novom katastru, upoređen sa takovim brojem u starom katastru, pokazuje s jedne strane materijalne prilike dotičnih mjesta, a s druge strane socijalne prilike, napose u našem narodn, nastale provođanjem mnogobrojnih dioba bivših krajiških zadruga.

Tako je n. pr. po prvom katastru iz 1882. godine bilo u N. Pazovi 8 obitelji sa $\frac{1}{4}$ selišta a 135 sa $\frac{1}{4}$ selišta, a nakon obavljene revizije katastra ima:

sa $\frac{1}{4}$ selišta	66 obitelji
» $\frac{3}{4}$ »	25 »
» $\frac{2}{4}$ »	26 »
» $\frac{1}{4}$ »	274 »

iz česa se jasno vidi, u koliko je mjeri u tom mjestu porastao broj jačih posjednika preko 34 jutara, među kojima ima ih dosta sa posjedom od 50—70—100 jutara. Sveukupna pravoužitnička kompetencija toga mjesta iznosila je prije revizije 1.310 m³, a revizijom se podvstručila.

Prilikom revizije riješeno je u tom mjestu povišica pravoužitničkih kompetencija od $\frac{1}{4}$ na $\frac{1}{4}$ selišta za 35 pravoužitnika, od $\frac{2}{4}$ na $\frac{1}{4}$ za 8, a od $\frac{3}{4}$ na $\frac{1}{4}$ za 5, koji brojevi pokazuju, da su u glavnom mali posjedovnici ispod 17 jutara postali velikim posjedovnicima, dakle bilo je to stvaranje, a ne uvećavanje velikoga posjeda, koje pojave u svemu odgovaraju karakteru toga naroda — Nijemaca.

Protivne prilike naći ćemo kod mjesta, naseljenih našim življem, te u cijeloj imovnoj općini nema ni jednoga drugoga mjesta, koje bi približno pokazalo ovakove rezultate revizije. U

tima mjestima ostali su po reviziji u glavnom pravoužitnici sa $\frac{1}{4}$ selišta, ovih se broj povećao, a povišica na $\frac{1}{4}$ selišta, ili novouvrštenih sa ovim selištem upravo i nema — ako se usporede sa N. Pazovom.

Tako n. pr. selo Dobanovci imalo je kod prvoga katastra 106 obitelji sa $\frac{1}{4}$ selišta, (1882. g.), godine 1902. samo 37, a po sada obavljenoj reviziji ima samo 16 obitelji! Kolika protivnost N. Pazovi!?

St. Pazova, nastanjena sa Slovácima, pokazuje u rezultatima revizije iste odnose, kao i mjesta nastanjena našim narodom. U tom mjestu bilo je u izloženoj osnovi katastra unešeno 600 pravoužitnika — dakle dvostruko više nego u N. Pazovi, pa je na novo uvrštenih sa $\frac{1}{4}$ selišta bilo 137, sa $\frac{2}{4}$ selišta 3, sa $\frac{3}{4}$ selišta nijedan, a sa $\frac{1}{4}$ selišta jedan i 12 u osnovi, dakle svega 13. Povišica na $\frac{1}{4}$ selišta tako rekući nije ni bilo.

Da se bolje prikaže nagli raspad krajiških zadruga — diobe — uzeti ćemo za primjer selo Martince. U osnovi ovoga mjesta bilo je izloženo 513 pravoužitnika, a novo uvrštenih ima 55. Od toga je samo prilikom revizije provedena dioba 31 temeljne zadruge, kojom je nastalo 40 grana, a dijelilo se sa dijelom uživanja od $\frac{1}{4}$ selišta njih 18, sa $\frac{2}{4}$ njih 9, sa $\frac{3}{4}$ njih 2, te sa $\frac{1}{4}$ njih 2. Povišica pravoužitničkih kompetencija bilo je u svemu 3 i to od $\frac{1}{4}$ na $\frac{2}{4}$ selišta 2, od $\frac{2}{4}$ na $\frac{3}{4}$ selišta 1, a na $\frac{1}{4}$ selišta nijedna, a sa $\frac{1}{4}$ selišta ima ih svega samo 11.

Iz ovih rezultata zaključiti je, da se povećanje sveukupne pravoužitničke kompetencije revizijom katastra ne će ništa nerazmjerno povisiti, gdje su pravoužitnička mjesta obična sela, u kojim život teče običnim svojim tokom, te gdje narod slabo ekonomski napreduje i izseljava se, koju pojavu na žalost nalazimo baš kod naših krajišnika.

Ovim smo u glavnom iznijeli postupak i pojedine glavnije rezultate obavljene revizije pravoužitničkoga katastra u ovoj imovnoj općini, istaknuli glavniija pitanja sa ovoga polja,

za čija bi riješenja u smislu jednoličnoga postupka, savremenih prilika samih pravoužitnika, te čvrste i stalne podloge, trebalo udopuniti stanovite propise naputka A. k zakonu od 11. VII. 1881. i ovim stati na kraj svakoj nejasnoći i neodređenosti kod predmeta ove vrsti, te na temelju tako dobivena upustva voditi pravoužitnički kataster, u svakom pitanju imati jak oslonac na zakonskim propisima, a među pravoužitnike unijeti više mira i zadovoljstva.

U svrhu pospješnja i ujednostručenja rada, te radi prištednje pisarije, je petrovaradinska imovna općina, nakon što je u tom predmetu bilo stećeno dovoljno iskustvo, za često obnavljajuća se riešenja dala ipriugotoviti tiskane obrazce, od kojih najglavnije donosimo u svrhu, da se gospoda sudrugovi kod drugih imovnih općina, gdje se revizija pravoužitničkoga katastra istom bude provadjala, budu mogla s njima poslužiti.

Takovi formulari (obrazci) jesu oni navedeni na strani 418. o. l. i to obrazac 1. koji pomutnjom tamo nije spomenut, a služi za izdanje odluke za uvrštenje u kataster s naslova slova d) §. 1.; obrazac 2. o provedbi diobe, te odmjeri pripadnosti (kompetencije) svakoj grani zasebno; obrazac 3. je sasvim sličan obrazcu 2. samo sa protivnim riešenjem, pak zato ga ne donášamo posebno; obrazac 4. za povišenje pripadnosti; obrazci 5/a i 5/b kojim se ne udovoljava molbama za povišenje pripadnosti; te obrazac 6. je dopis kotar. koj oblasti, kojim se odstupa predmet s naslova slova e).

Osim toga donosimo još obrazac 7. za zapisničke prigovore proti izloženom izkazu pravoužitnika, te obrazac 8. za obavjest o upisu u kataster pravoužitnika s naslova slova e) §. 1. naputka A.

Obrazac 1.

Gospodarstveni ured petrovaradinske imovne općine.

Broj..... Mitrovica..... 19.....

Predmet:..... kućni broj..... iz.....
uložak broj.....

.....prigovara osnovi katastra pravoužitnika mjesta
te doprinyašajuć sljedeće isprave:
.....
.....

moli uvrštenje u kataster pravoužitnika sa naslova d) §. 1. naputka A. zakona od 11. srpnja 1881.

ODLUKA.

Molbi se ovoj udovoljava te se .....
.....^{kućni broj}.....iz.....^{uložak broj}.....uvršćuje u kataster pravoužitnika mjesta.....i to sa naslova d) §. 1. naputka A. zakona od 11. srpnja 1881. sa djelom uživanja od.....selišta.

R a z l o z i :

Iz doprinešenog.....razabire se, da je molitelj.....gruntovni posjednik oranica i livada u izmjeri od.....rali.....☐°, nadalje iz doprinesene.....razabire se, da potječe iz krajiške porodice, koja je do 8. lipnja 1871. živila u zadružnoj svezi, pa pošto je molitelj.....time dokazao, da ima sve uvjete za sticanje pravoužitništva kod ove imovne općine, valjalo ga je uvrstiti u kataster pravoužitnika mjesta....., i to kao pravoužitnika kategorije d) §. 1. naputka A. zakona od 11. srpnja 1881. sa njegovom gruntovnom posjedu odgovarajućim dijelom uživanja od.....selišta.

Općinskom poglavarstvu

u

U prilogu dostavlja se naslovu odluka sa.....kom. priloga molbe.....^{kućni broj}.....iz.....^{uložak broj}....., sa molbom za uručenje i povratak dostavnice.

Obrazac 2.

Gospodarstveni ured Petrovaradinske imovne općine.

Broj.....ex 19.....Mitrovica, dne.....191.....

Predmet.....
.....prigovara osnovi katastra pravoužitnika
mjest....., te pridonašajuć.....

.....moli, da
se njihova dioba provede u katastra pravoužitnika mjesta.....
....., da svaka grana dobije posebni dio uživanja.

ODLUKA.

Iz gore navedenih isprava razabire se, da se temeljna zadru-
ga.....kbroj.....ul. broj.....iz.....
.....razdijelila na.....gran.....i to;

Pošto je ova dioba glasom.....od.....
.....19.....broj.....postala pravomoćna prije nego što
je izminuo rok za stavljanje prigovora proti novoj osnovi ka-
tastara, sastavljenoj na temelju naredbe kr. zemaljske vlade,
odjela za unutarnje poslove od 22. rujna 1907. broj 42.487. ex
1907., briše se iz osnove katastra mjesta.....
temeljna zadruka.....kbroj.....bivši upisana sa
.....jut.....četvor. hvati ovlaštenog posjeda i kompeten-
cijom od .1/4 selišta, te se na njezino mjesto ubilježavaju:

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

O čemu se gore pod 1., 2., 3. i 4. navedene stranke obavješćuje tim, da im proti ovoj odluci pristoji pravo utoka na upravni odbor županije srijemske, putem ovoga ureda u roku od 14 dana.

Obrazac 4.

Gospodarstveni ured Petrovaradinske imovne općine.

Broj.....ex 191..... Mitrovica, dne.....191.....

Predmet.....kbroy.....ul. broj.....
iz.....prigovara osnovi katastra pravoužitnika
mjest....., te pridonašajuć slijedeće isprave:

.....moli, da ^{mu}_{joj} se povisi dio pravoužitničkog
uživanja od $\frac{1}{4}$ selišta na $\frac{1}{4}$ selišta.

ODLUKA.

Ovoj se molbi udovoljava, te se
.....^{kuće broj}
.....^{ulož. broj}.....iz.....
povisuje u katastru pravoužitnika do sada upisani dio pravo-
užitničkog uživanja od $\frac{1}{4}$ selišta i izmjera ovlaštenog posjeda
od.....jut.....čtvornih hvati na $\frac{1}{4}$ i.....jutara.....

četvornih hvati i to na temelju naknadno pridonešanog grun-
tovnog izvadka ul. broj.....

O čemu se molitelj obavještuje tim, da je proti ovoj odluci dozvoljen utok na upravni odbor županije srijemske, putem ovoga ureda u roku od 14 dana.

Općinskome poglavarstvu

11

U prilogu dostavlja se naslovu odluka sa.....kom. priloga
molbe.....kbroj.....ul. broj.....
iz....., sa molbom za uručenje i povratak dostavnice.

Obrazac 5 a)

Gospodarstveni ured Petrovaradinske imovne općine.

Broj ..... ex 19 ..... Mitrovica, dne ..... 19 .....

Predmet.....kbroj.....ul. br.....
iz.....prigovara osnovi katastra pravoužitnika
mjest....., te doprinasajuć slijedeće isprave:

moli, da $\frac{mu}{joi}$ se povisi dio pravoužitničkog uživanja od $\frac{.}{4}$ selišta na $\frac{..}{4}$ selišta.

ODLUKA.

Ovoj se molbi udovoljiti ne može, te .....
 kbroj ..... ul. broj ..... iz ..... ostaje
 i na dalje u katastru pravoužitnika upisan sa dijelom pravo-
 užitničkog uživanja od ..1/4 selišta i izmjerom ovlaštenog po-
 sjeda od ..... jut. .... četvornih hvati iz razloga .....

O čemu se obavješćuje..... kbroj.....
ul. broj..... iz..... time, da $\frac{mu}{joj}$ prosto stoji
poslužiti se pravom utoka putem ovog ureda na županijski
upravni odbor u Vukovaru u roku od 14 dana.

Obrazac 5 b)

Gospodarstveni ured Petrovaradinske imovne općine.

Broj..... ex 19..... Mitrovica,..... jula 19.....

Zapisnička molba.....
da se njegovoj zadruzi poveća dopitana kompetencija od.....
selišta s razloga, što glasom doprinešenih gruntovnih izvadaka
ul. broj..... osim zadružnoga posjeda na ulož. broju.....
posjeduje i svojih vlastitih nekretnina.

ODLUKA.

Ovoj se molbi ne može udovoljiti s razloga, što se kod opredjeljenja kompetencije nekoj stranci, može uzeti u obzir samo onaj posjed, koji u gruntovnici na toj istoj stranci upisan stoji, a pošto zadruga..... kbr..... nije identična sa....., nego su to dvije razne stranke, to i nekretnine, koje su u gruntovnici upisane na..... i..... ne mogu biti podlogom za odmjerenje kompetencije.....

Okolnost, da je..... član zadruge..... kbr..... ne može na ovome ništa promijeniti.

O čemu se..... kbr..... iz..... obavješćuje time, da mu prosto stoji proti ovoj odluci poslužiti se pravom priziva na upravni odbor županije srijemske, putem ovoga ureda u roku od 14 dana.

Presjednik:

Upravitelj:

Obrazac 6.

Gospodarstveni ured Petrovaradinske imovne općine.

Predmet: ..... Mitrovica, ...

kućni broj ..... iz .....
ul. broj .....

..... pravoužitništvo.

Kr. kotarskoj oblasti

u

U smislu §. 4. naputka A. zakona od 11. srpnja 1881., kojim se razjašnjaju, odnosno preinačuju nekoje ustanove zakona od 15. lipnja 1873. o imovnim općinama u hrvatsko-slavonskoj vojnoj Krajini, a pozivom na naredbu kr. zemaljske vlade, odjel za unutarnje poslove od 22. rujna 1907. br. 42.487. ex 1907. otstupa se nazočni spis naslovu na nadležno rješavanje.

Predsjednik:

Upravitelj:

Obrazac 7.

Općinsko poglavarstvo u .....

Predmet: .....

kbr. .... ul. br. ....

iz .....

pravoužitništvo.

ZAPISNIK,

sačinjen ..... 19 ..... kod općinskog poglavarstva
u .....

Prisutni potpisani:

Predstaje..... kbr..... ul. br.....
iz..... i daje u zapisnik slijedeći

P r i g o v o r.

Iz na javni uvid izložene osnove izkaza pravoužitnika općine..... uvidio sam, da sam iz iste ispušten.

Pošto ja potičem diobom iz bivše krajiške zadruga.....
kbr..... iz..... odnosno moj.....

služio je za vrijeme vojne Krajine kao vojnik u 9-toj bivšoj krajiškoj pukovniji, a glasom priloženog grunt. izvadka posjedujem.....
jut..... četv. hv. oranice i livada i kuću pod br.....

ul. br....., u kojoj glasom priložene uredovne svjedodžbe vodim samostalno kućanstvo, to na temelju toga molim:

da budem u kataster pravoužitnika općine.....
sa slova..... uvršten.

Pošto sam siromašnog stanja, molim da se gruntovni izvadak ureda radi o trošku imovne općine nabavi.

Zaključeno i potpisano:

N a č e l n i k

Obrazac 8.

Broj..... ex 19..... Mitrovica, dne..... 191.....

Predmet:..... kbroj.....

ul. broj..... iz.....,
pravoužitništvo.

I.

O B A V J E S T.

Odluka kr. kotarske oblasti u.....

19..... broj..... ex 191....., kojom je

gore navedenoj stranci priznato pravoužitničko pravo na šume Petrovaradinske imovne općine, postala je pravomoćna, te se ovijem

kbroj..... ul. broj..... iz.....

..... obavješćuje, da je uvršten u kataster pravo-
užitnika mjesta ..... sa kompetencijom od $\frac{1}{4}$ se-
lišta i to kao pravoužitnik kategorije slova e) §. 1. naputka A.
zakona od 1881. godine.

II.

Općinskom poglavarstvu
u .....

U prilogu dostavlja se naslovu obavjest za .....
..... kbroj ..... iz .....
sa molbom za uručenje i povratak dostavnice.

III.

Kr. kotarskoj oblasti
u .....

Vraćaju se naslovu raspravni spisi tim, da je ovaj ured
odustao od najavljenog utoka i stranku o uvrštenju u pravo-
užitnički kataster obavjestio.

Pro domo: Molitelj je dokazao:

1. Obiteljskom izvjesnicom ..... g ..... broj .....
da mu je ..... rođen ..... godine.

2. Izvatom iz vojno-matičnoga lista od .....
broj ....., da je ..... služio od .....
godine kod 9. bivšega petrovaradinskoga krajiškoga puka.

3. Uredovnom potvrdom općinskoga poglavarstva u .....
od ..... broj ....., da posjeduje vlastitu kuću i u
njoj samostalno kućanstvo vodi.

4. Gruntovnim izvadkom ul. broj ..... porezne općine .....
....., da posjeduje ..... jut ☐^o.

Na temelju ovih dokazala valjalo je molitelja uvrstiti u kataster pravoužitnika mjesta ..... sa naslova e) §. 1. naputka A. zakona od 1881. godine, sa dijelom uživanja od $\frac{1}{4}$ selišta.

Spis se nalazi kod kotarske oblasti pod brojem .....

Gradnja šumarskih kuća (šumarija).

Svaki naobražen čovjek ima danas potrebu, da stanuje što udobnije, a k tomu da ima zračan i suh stan. Stoga je osobito za čovjeka, koji ima obitelj, pitanje stana od ne male važnosti. To je i razlogom, da se danas o stanbenom pitanju veoma mnogo raspravlja, te da o tomu kod velikih naroda postoje čitave literature. Dakako da se te rasprave ponajviše bave rješavanjem stanbenoga pitanja u velikim gradovima, gdje ima sva sila činovništva i radništva, nu ne manje važno je to pitanje i za činovnike na selu, gdje ljudi obično grade stanove lih za svoju vlastitu potrebu, a samo u veoma riedkim slučajevima za iznajmljivanje; te gdje se stoga često uz veoma skupe novce, ne može dobiti ne samo iole udoban, nego više puta nikakav stan.

Medju činovnike, koji većim dielom sve vrieme svoga službovanja moraju provesti u selima i to često veoma zabitnim, spada i šumsko-upravno osoblje, te je stoga za njega pitanje stana od osobite važnosti.

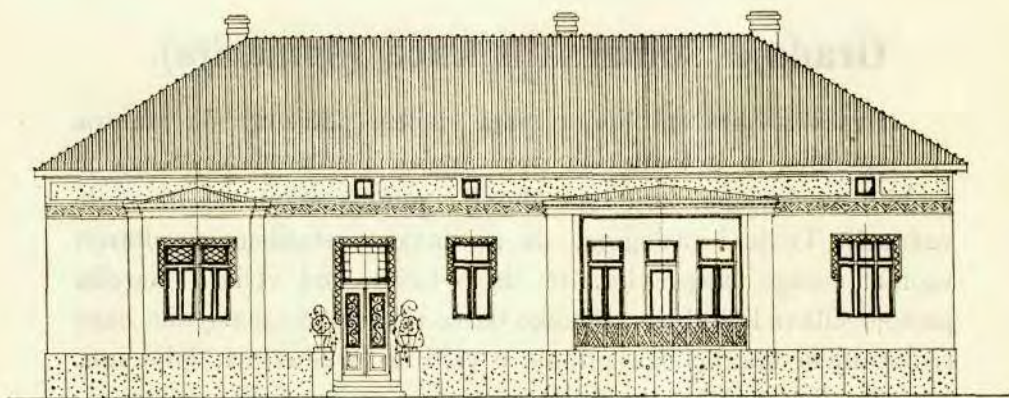
Srećom je većina naših šumoposjednika, koji tu dolaze u obzir, naime državni šumski erar, krajiške imovne općine i privatni šumski veleposjednici, financijalno tako situirana, da im njihova novčana sredstva dozvoljavaju, da u tom pogledu mogu udovoljiti potrebama svoga činovništva time, da im sa-grade stanove u naravi.

U većini slučajeva vidimo da je to i učinjeno. Njeki šumoposjednici, a naročito imovne općine, su u tu svrhu zadnja dva decenija potrošili znatne svote, te sagradili na oko i lijepe i

prostrane zgrade, nu pogledamo li ih pobliže, osobito iz nutra, to će nas riedko kada potpunoma zadovoljiti, a to stoga ne, jer ćemo redovito naići na razne nedostatke, a medju tima će obično u prvom redu biti nutarnje razdjelenje, koje nas neće zadovoljiti.

PROČELJE SA ULICE.

Razlog tomu je medju inima taj, što o gradnji kuća za stanove i urede šumarskih činovnika postoji još veoma mala literatura i kod većih naroda, a kod nas o tomu u opće još nije ništa napisano. Bilo je u njemačkim šumarskim časopisima već mnogo upita o tomu, »gdje bi se moglo naći nacrt za gradnju takovih kuća«, nu odgovor je redovito glasio, da takovih knjiga ne ima. Tek godine 1906. izdao je u Draždjanima (Dresden) L. F. H. Schmidt djelo pod naslovom »Forsthäuser und ländliche Kleinwohnungen in Sachsen«, u kojemu se nalazi veoma mnogo nacrt za gradnju kuća, nu ne za šumarsko-upravno, nego za šumarsko-tehničko p o m o ć n o osoblje t. j. za nadlugare i lugare i to specijalno u gorovitim krajevima.

Njekoliko liepih nacrt objelodanjeno je pobudom Josipa Friedricha, c kr. šumarskog nadsavjetnika, u »Centralblattu für das gesammte Forstwesen« u svezcima 1., 2., 4. i 12. od godine 1904., a ove godine objelodanjen je jedan takav nacrt u broju 9. časopisa »Oesterreichische Forst- und Jagd-Zeitung«.

Čujemo, da je takodjer kr. ug. ministarstvo za poljodjelstvo izdalo nekoliko normalnih nacrti za gradnju takovih kuća, nu u koliko je nama poznato, nisu ti nacrti do sada nigdje objelodanjeni, pak stoga nisu za javnost pristupačni.

Spomenuti objelodanjeni nacrti tiču se gradnje specialno »šumarija«, naime zgrade u kojoj je smješten stan i ured upravitelja šuma, nu u pretpostavi, da se one grade na osami u šumi, što redovito kod državnoga šumskoga erara i imovnih općina kod nas u Hrvatskoj i Slavoniji hvala Bogu nije slučaj, a uz to su većim djelom na sprat, te se jedan dio stana nalazi u prizemlju, a drugi u I. spratu, pak stoga neodgovaraju našim navikama i našem načinu života. Ti nacrti stoga mogu za naše odnose dati samo njeku pobudu, ali ne mogu služiti uzorkom, a iskustvo nas je naučilo, da su se po našim šumskim upravama, a naročito po imovnim općinama, radi pomanjkanja valjanih uzoraka, riedko kada sagradile dotičnoj svrsi potpunomu odgovarajuće zgrade.

Stoga smo naumili o tim gradnjama, analogno našim raspravicama o gradnji lugarnica u »Lugarskom viestniku« od godine 1909. i 1910., napisati nekoliko manjih raspravica, te u njima objelodaniti nekoliko na to odnosećih se nacrti.

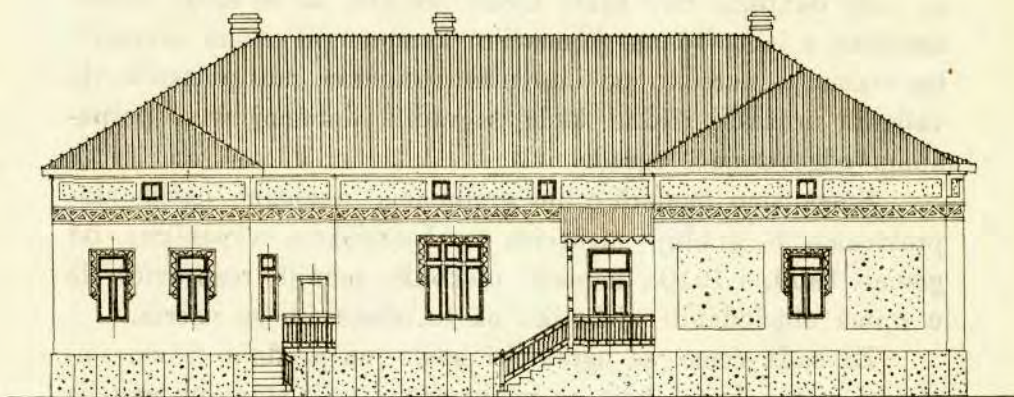
Za sada ćemo se ograničiti samo na gradnju t. zv. šumarija t. j. kuća, koje se imaju sastojati iz stana upravitelja šuma i potrebne mu uredovnice.

Kod državnog šumskog erara jest takav upravitelj obično činovnik X.—VIII.; dapače i VII. činovnog razreda, a kod imovnih općina danas još X. i IX. nu u dogledno vrijeme valjda takodjer i VIII. činovnog razreda. Sada naime može činovnik kod imovnih općina doći u VIII. činovni razred samo u onom slučaju, ako se već nalazi, ili bude premješten gospodarstvenom uredu. Ima ali mnogo činovnika, koji su inače veoma marljivi, savjestni i vrstni strukovnjaci nu koji iz raznih razloga ne žele doći k uredu (ne ima svaki volje i dara za konceptualni rad), te koje stoga treba ostaviti na vanjskoj upravi, ali kojim se takodjer mora omogućiti, da mogu primjereno napredovati.

Za takove činovnike odgovara, a faktično im je i potreban stan od 4—5 soba. Mora se naime računati sa djecom, koja čim su malo odraslija i ako ih je više, ne smiju iz zdravstvenih i čudorednih razloga spavati sa roditeljima u jednoj sobi. Potrebne su stoga 2 sobe za spavanje. Jedna veća soba, koja će biti nešto bolje uređena, potrebna je za doček i kao blagovaonica kada dotičnik dobije odličnije ili mnogobrojnije goste, zatim treba jedna soba u kojoj će obitelj preko dana boraviti i gdje će se obično blagovati, i konačno potrebna je jedna soba za slučaj infekcijskih bolesti, kada se bolesnik mora

PROČELJE SA DVORIŠTA.

separirati, te za boravak i noćenje eventualnih rodjaka i prijatelja, a gdje kada i za noćenje od predpostavljenoga ureda ili oblasti izaslanoga činovnika — mora se naime uvažiti, da na selu, ne samo da ne ima svratišta, nego obično niti gostione, u kojoj bi se moglo naći primjereno noćište. Ta peta soba može podjedno služiti kao privatna radna soba upravitelja, u kojoj će se on u časovima dokolice moći posvetiti čitanju stručnih časopisa i knjiga, proučavanju stručnih pitanja, te izradjivanju stavljenih si stručnih zadataka, i time se pripravljeti i usavršivati za eventualni budući teži i odgovorniji položaj. Moramo naime želiti i u interesu napretka naše zelene struke očekivati, da nam se većina sudrugova na selu ne će zadovoljiti samo

sa onim znanjem, što su ga stekli na akademiji, nego da će se oni i nadalje baviti knjigom i naukom.

Uz sobe treba naravno i potrebne nuzprostorije kao kupona, bez koje se danas iole moderan stan ne može ni zamisliti, prostranu kuhinju, ne premalena smoćnica (izba), sobica za služkinju i moderno uređjeni zahod, iz kojega se neće neugodni vonj širiti po cijelomu stanu, kako to na žalost još nalazimo u mnogim i u novije doba gradjenim šumarijama.

Ako je k tomu rasporedjaj pojedinih stanbenih prostorija zgodan, podovi, odnosno prozori od zemlje dovoljno visoki i time dana primjerena sjegurnost proti tatima i eventualnim osvetnim činima, te zgrada solidno gradjena, a nutarnji uređjaj ne luksuriozan, ali solidan i ukusan, tada se može očekivati, da će dotični šumski upravitelj i njegova obitelj biti zadovoljni, a to je veoma važno po službodavca, jer samo od zadovoljnoga činovnika može očekivati, da će svoje službene dužnosti vršiti s veseljem i potpunim marom.

Prigovoriti će nam se možda, da bi izgradnja takove kuće zahtjevala puno veću glavnicu, nego li odgovara stanarini dotičnoga činovnika. Priznajemo to, nu iz toga ne sliedi da činovnik na takav stan ne bi imao pravo, nego se vidi da su današnje stanarine još uvijek nerazmjerno nizke, te da bi se morale povisiti. Nu kada i to ne bi bilo, ne smije se metnuti s uma, da šumarski činovnici stanuju većinom u zabitnim selima, gdje ne samo da ne imaju kazališta, kavana, čitaonica i inih zabavišta, nego oni veoma često ne imaju niti u sjedištu, niti u blizini ni liečnika, ni ljekarne, niti srednjih škola za svoju djecu, niti većih trgovina odjela i obuće, te radi svega toga moraju često putovati u grad, a to s jedne strane stoji novaca, a s druge strane su takova putovanja, ako se u pomanjkanju željeznice moraju obaviti kolima po prašini, blatu, kiši i vjetru, ne samo veoma neugodna, nego često i zdravlju pogibeljna.

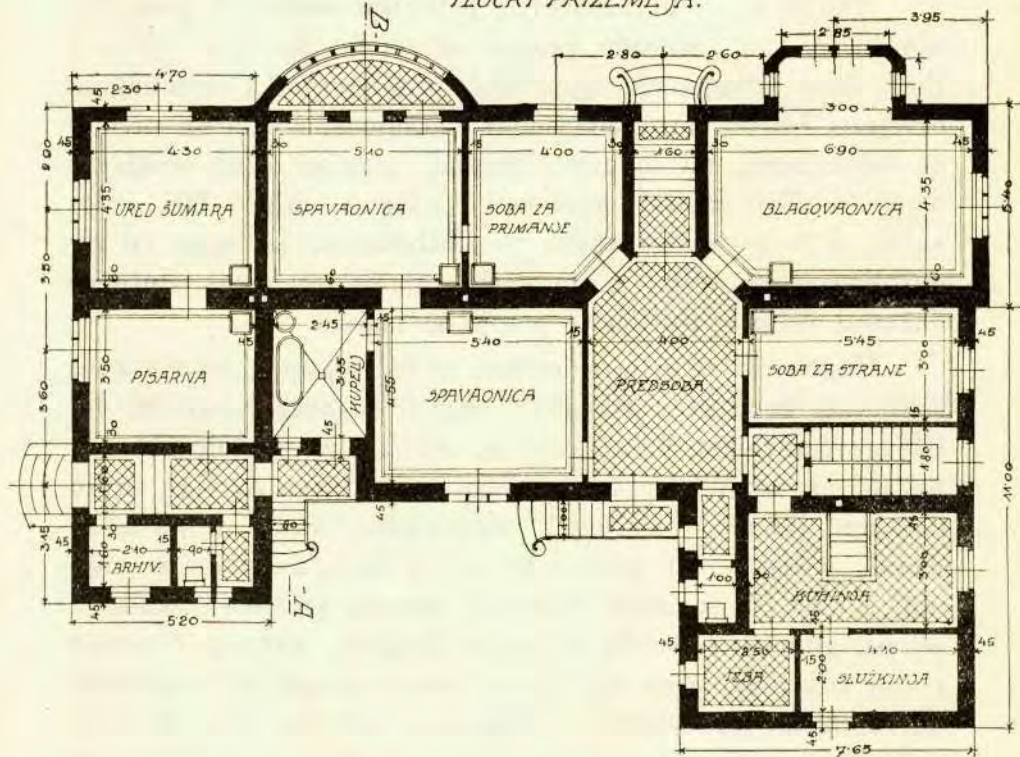
Za sve te neugodnosti ne može se šumara nikako potpunoma otštetiti, ali mu se te neugodnosti mogu barem djelomice nadoknaditi valjanim i udobnim stanom.

Nevalja stoga štediti kod gradnje šumarija, nego susretljivo uvažiti sve u tom pogledu opravdane zahtjeve.

Uz stan potrebuje šumar i uredovnicu. U tu svrhu će tamo, gdje je malo pisarije, biti dovoljno jedna soba, nu kod imovnih općina, kod kojih prevladjuje birokratski sistem i gdje već uslied posla, što ga zadaje veliki broj pravoužitnika, ima puno pisanja i stoga kod šumarije uz upravitelja redovito još

TLOCRT PRIZEMLJA.

jedan pomoćni činovnik, a često još i pisar, tu su potrebne dvie sobe i malo predsoblje ili barem hodnik, da stranke sa ulice nadolaze direktno u pisarnu, te u kojem si mogu otresti blato, snieg i prašinu.

Takova uredovnica može se sagraditi u posebnoj zgradi, nu to se veoma riedko čini, nego se redovito sagradi pod jednim krovom sa stanom, što je znatno jeftinije, uredovnica

se laglje čisti i grije, a i veća je sjegurnost proti provali. Pri tomu se ali redovito griješi time, što stan i uredovnica imaju zajednički ulaz, hodnik i zahod, stranke koje dolaze šumariji, vrte se i oko stana, zalaze u kuhinju i stan, te inkomodiraju obitelj, koja ne može nesmetano ići u kuhinju, zahod, dvorište itd., time se mogu dovući i bolesti, a lahko dodje i do kradja.

Svim tima neugodnostima može se predusresti time, da se uredovnice grade tako, da se doduše nalaze pod jednim krovom sa stanom, da su radi grijanja i čišćenja lahko pristupačne iz stana, ali da za stranke, pomoćnog činovnika i pisara imaju poseban ulaz i zahod tako, da ne dolaze u nikakav doticaj sa upraviteljevom obitelji.

Jednu takovu šumariju, kod koje je uzet obzir na sve gore navedeno, predočuju nacrti u mjerilu 1 : 200 na strani 466, 468, 470 i 472.

Ti nacrti izradjeni su u gradjevnom odsjeku kr. zemaljske vlade po gradjevnom oficijalu g. Mirku Roraueru u sporazumku i po intencijama šumarskoga odsjeka kr. zemaljske vlade, te je po njima gradiška imovna općina ove godine sagradila šumarije u Okučanima i u Banovojjarugi.

Iz tlocrta se vidi da se uredovnice i stan šumara nalaze pod jednim krovom i čine jednu jedinstvenu zgradu, ali je raspored takav, da je za uredovnice poseban, a za stan opet poseban ulaz. Iz ulaza za uredovnice dolazi se u hodnik, iz kojega lievo vode vrata u uredovnice, a desno jedna vrata u pismohranu i spremište strojeva, orudja itd., a jedna u predhodnik zahoda. Na kraju hodnika vode jedna vrata u dvorište, a svrha im je, da služavka, koja ima čistiti i grijati uredovnice, ima iz dvorišta ili stana laglji i bliži pristup, a kroz ta vrata može i šumar kratkim putem kroz kupaonu doći iz stana u uredovnice.

Posebnim ulazom na drugoj strani zgrade ulazi se hodnikom u predvorje upraviteljevog stana. Iz ovog predvorja vode redom vrata u dnevnu sobu, koja je u nacrtu pogriješno označena kao soba za primaenje, zatim u blagovaonu, spavaću

Gradnja proračunata je na okruglo 38.000 kruna, a izgradjena površina iznaša okruglo 320 m². Prama tome stoji m² izgradjene površine podpunoma dogotovljene zgrade 119 K.

Zgrada je zamišljena izmedju dvijuh cesta, odnosno ulica, od kojih se jedna nalazi lievo pred ulazom u uredovnice i to ne tik do ceste, nego tako, da se izmedju zgrade i obijuh cesta nalaze cvietnjaci, uslied česa ljeti ne dolazi u stan toliko prašine, kao kada bi se nalazila tik uz cestu. Ako se k tomu do ceste izvedu ukusne ograde, a cvietnjaci drže u liepom redu, to će cieli utisak biti veoma prijatan i ukusan.

Objelodanjujemo ove nacрте i opis ne kao nješto sasvim nepromjenljivoga — mjestne prilike i one okolnosti mogu uvjetovati njeke modifikacije, ali u svakom slučaju biti će od koristi i šumoposjedniku i sastavljaču gradjevnih osnova, kada budu imali ne razpolaganje ovakovih tipičnih nacрта.

Stoga ćemo nastojati dogodice objelodaniti još nekoliko takovih nacрта, a biti će nam veoma drago, ako se tko bude na njih kritički osvrnuo i time pripomogao dobroj stvari.

A. Kern

Uzgoj mješovitih sastojina u bukvicima kombinovanim načinom.

Napisao: **Karlo Heyrowsky** a preveo i popratio **Nikola Pleša-Kosinjković**, šumar.

Medju mnoge prednosti, koje kod naravnoga pomladjivanja bukve pruža bavarski način pomladjivanja (hrpimično pomladjivanje, ili bavarska oplodna sječa); na prama jednoličnoj sječimičnoj sječi (po Hartigu), dolazi u prvom redu relativna lakoća, kojom gospodarstvo rukovodeći šumar shodnim prilagodjenjem opstojećim prirodnim odnošajima, kao što i vještim prilagodjenjem svoje vlastite djelatnosti kod pošumljenja, može gojitbenim zahtjevima naravi udovoljiti, te na razvoj uzgojiti se imajuće sastojine uplivisati i u pogledu umetnuća po-

jedinih za mješanje prikladnih vrstih drveća, kao i obzirom na postignuće omjera smjese, koji omjer odgovara stojbinskim odnošajima i preduzetim ciljevima gospodarstva.

To je prednost, koja se ne postizava kod pomladjivanja na velikim, širokim ploštinama pri jednoličnoj sječimičnoj sječi, gdje se svaka sječa samo obzirom na čitavu jedinicu može pred-uzimati, a svaka makar i još manja pogreška kod pomladjivanja može svu nadu na izdašan uspjeh na jedanput oboriti.

Već odmah u prvom početku kod prve pregledbe i obilaženja pomladiti se imajuće sastojine, ili sastojinskoga kompleksa, kojemu je obilaženju svrha, da približno ustanovi najprije u gospodarstvo potegnuti se imajuća pomladna centra (središta), kao što i prosudi u koliko će se na sječini nalazeća se prerasla stabla (Vorwüchse) moći i nadalje pridržati i upotriebiti za tvorbu buduće sastojine, mora se na mješanje vrstih smjerajuća djelatnost šumarova pokazati, te se ona za čitavog trajanja pomladjivanja sve do odstranjenja zadnjega stabla sa sječine neprestano podržati mora.

Kod ovoga obilaženja moraju se u prvom redu svi oni djelovi sastojina u obzir uzeti, kod kojih uspješno naravno pomladjivanje bukve nije moguće, ili se je taj uspjeh već unapred dvojbenim pokazao, tako možda n. pr, praznine, koje su nastale usljed vjetroloma i sličnog.

Dok se manje takove čistinice, na kojima već možda ima bukovoga pomladka, mogu uspješno za podlogu pomladnih hrpa uporabiti, imaju se one, kod kojih se ili obzirom na njihovu veličinu, ili obzirom na pokrov tla (podivljalo ili korovom obraslo), ne možemo nadati naravnom pomladku, moraju čim prije pošumiti.

Za takovo pošumljenje neka se izaberu takove vrsti drveća, kojima se obzirom na njihove odnošaje rasta, hoće prednost pred bukvom dati, dakle gdje klimatski i stojbinski odnošaji dozvoljavaju — prije svega hrast.

Od naših obiju domaćih vrsti hrastova, ćemo tamo, gdje imamo posla sa mineralnim brdskim tlom i friškim hladnim

položajem, odlučno hrastu kitnjaku dati prednost, jer on visinsku klimu, a možda i zastor bolje podnaša, nego li lužnjak, kojemu opet treba dati prednost na naplovnom tlu, ali koji je ipak proti zastoru (zasjeni) i pritisku sa strane mnogo više osjetljiv, tako da često zahtjeva bržiju prozraku okolišne sastojine, nego li ju uzgoj bukve dozvoljuje.

Na podivljalom ili korovom obraslom tlu ima se sadnja sa odraslim sadnicama dati odlučno prednost pred nesigurnom sjetvom.

Ako li su zasaditi se imajuće praznine tako malene da na njih za hrast ne dolazi dostatno svjetla i zraka, to se takove praznine obzirom na vladajuće vjetrove, moraju proširiti, eventualno okrajci (rubovi) sastojine prozračiti, u kojem je slučaju hrpa brastovoga nasada istodobno i središtem za slučaj daljnega proširenja čitave pomladne skupine.

Na rubovima takovih hrpa preporuča se umjesto hrastovih biljka sadnja jačih grabrovih sadjenica, koje zasjenu dobro podnašaju.

Jeli ma iz kojih god razloga izbor hrasta kao s mjesne vrsti drveća isključen, to neka se sade jače grabrove sadnice ili 1—4-ro godišnje javorove ili brestove samonikle biljke.

Kod pomladnoga popunjivanja sa brdskim javorom, biti će radi njegove velike osjetljivosti žilja proti ozljedama, koja osjetljivost raste u upravnom razmjerju sa starosti sadnica, dobro da se u svakom slučaju, gdje to stanje pokrova tla dopušta, daje prednost sjetvi pred sadnjom, te po mogućnosti isključi uporaba srednjih i jačih sadnica.

Po mnogim bukovim sastojinama naći će se pećinastih mjesta, a po hrptima takovih dijelova, koji su podvrženi erozijam vode. Po prvim (pećinastima) neka se sije javorovo sjeme gdje god samo nešto zemlje imade, dočim po drugima treba što gušće zasaditi morikove biljke.

U svakom slučaju valja brižno pridržati pojedine nalazeće se starije javore sve do zadnje sječe, jer će oni za svoj okoliš,

osobito ako se tlo za to priredi, kao izvrstni sjemenjaci poslužiti.

Osobiti postupak iziskuju takova mjesta sastojine, kojima priete štete od m r a z a kao n. pr. kotlinaste doline, dijelovi, koji ostaju izpod upliva vjetrova i sl., jer po takovim mjestima će uzgoj bukve jedva uspjeti, pa se i kod popunjivanja sa drugim vrstima mora njihov odnošaj na prama štetama od mraza u obzir uzeti. Na takovim se mjestima sa najboljim uspjehom izvede kotlinasti sjekovi (Kesselhiebe), a na dobivenim sječnim plošinama odma budućega proljeća sjetvom brezova sjemena zaštitna sastojina osnuje.

Ta sjetva se obavlja u ranom proljeću po sniegu i pri vlažnom vremenu, jer se na taj način može dobro kontrolirati gustoća i jednoličnost sjetve, te što mokri snieg sjeme čvrsto drži i od otpuhanja čuva, a kada se snieg otopi, sigurno i u onom času dopre do tla, kada ovo za klijanje nužnu količinu vlage imade.

Kasnije se pod zaštitom breze zasade jake smrekove sadnice, ako se neće eventualno prednost dati „bodljikastoj smreki“ (*Picea pungens*), koja je posve sigurna proti mrazu i studeni, te koja je kod svih naših većih šumskih gospodarstva već posvuda uvedena i dana joj prednost pred domaćom omorikom. Ona se osobito ondje preporučuje, gdje se je bojati štete od divljači.

Kada je zaštitna brezova sastojina već suvišnom postala, to se čišćenjem odstrani, a pojedine dobro uzgojene breze zadrže se u smjesi za kasnije medjutomne i za predužitke.

Mokra mjesta se poslije temeljito provedenoga odvodjenja zasade sa smrekom, ili pako u koliko ona tamo spada, sa jalšom i to sa 2—3 godišnjim sadjenicama (samonícima).

Kada je šumar na taj način ustanovio ona mjesta u šumi, na koja ga već sama narav upućuje, sa kakovim vrstima drveća može kulture izvadjati; kada je nadalje došao do zaključka o broju i položaju progala i kotlinastih sječina u svrhu hrpi-mičnoga pomladjivanja tako, da si već u glavi može stvoriti sliku o predviđnom sliedu pomladjivanja, — to on mora sada

dobro prosuditi, da li će na gornji način preduzeto popunjivanje sa smjesnim vrstima drveća dostatno udovoljavati njegovim gospodarstvenim ciljevima, ili bi isto trebalo u većoj mjeri preduzeti.

U ovom zadnjem slučaju će šumar dobro učiniti, da si odma napravi osnovu, koliko će takovih smjesnih grupa uzgojiti, te u kojim djelovima sastojine će ih položiti. Kod toga u prvom redu dolaze u obzir kotlinasti sjekovi, za njima sadnja sa jačim presadnicama ili samoniklim sadnicama; ili progala sa sadnjom jele pod zaštitom, ili sadnja kitnjakovim žirom i sjemenom oraha (*Juglans nigra*).

Provođenje tih radnja treba odgoditi za kasnije, zgodnije vrijeme pomladnoga razdoblja, jer može se za vrijeme istoga, naročito kada nadodju godine nerodice sjemena, i dogoditi će se slučaj, kada se po pomladnim mjestima obzirom na stanje pomladka iz sjemena, kao i obzirom na stanje tla, uz najbolju volju ne će moći dalje sjeći, a to je situacija, koja može šumaru, koji želi, a po najviše i mora svoj sječni prihod zadržati, znatnu neopriliku prouzročiti.

Svaki onaj, koji je u bukvicima, a pogotovo u takovima, koji se pomladjuju sa jednoličnom sječom (*gleichförmiger Schlagstellung*), gospodario ili radio, sigurno će se sjeći takovih slučajeva.

U prvoj godini si može još možda pomoći sa ojačim sjekom po drugim sječivim mjestima, a svakako kod nekih vrstih drveća, ali ako usliede 2—3 takove godine jedna za drugom, pa jesmo li prisiljeni etat izravnati, to nam ta neprilika može vrlo neugodnom postati.

S toga je lako shvatiti, da je za vođenje gospodarstva znatno olakoćenje, ako se kod istoga možemo poslužiti sa kotlinastim sjekovima i progalama, pa sa tim etat pokriti i to u takovim periodama pomladnoga razdoblja, kada pomladjivanje iz šumsko-ogojnih razloga zapne.

Ako li tečajem godina naravno pomladjivanje bukve prosliedi, to vazda ostane većih ili manjih praznina, koje su dielom sa mekim vrstima drveća kao: sa bazgom (*Sambucus race-*

moza) i t. d. obrasle, ili su dielom podivljale i ne pomladjene, pa makar to naravno pomladjivanje i najbolji uspjeh pokazivalo.

Takove se praznine, nakon očišćenja korova, popane sa smrekom

Umjestna je tu i sadnja ora h o v i h sadnica (*Juglans nigra*), jer ta vrst drveća vrlo dobro uspjeva sa bukvom, samo ako nije preveć u sklopu stisnuta, a u sklopu odrasla daje dugačko i od grana čisto deblo, i veoma vriednu i traženu vrst drveća, koja se lahko i u manjoj kolikoći dobro unovčeje kao stolarsko drvo.

Ako se konačno duž puteva, koji vode kroz pomladna mjesta, zasade po tri reda jakih hrastovih sadnica, što je osobito u prilog uzdržavanja puteva; pa ako li se nadalje na mjestima, koja su bila tovarišta, drvna skladišta i t. d. zasađi jasen, ili možda grupe eksotnoga drveća, u koju svrhu jesu osobito prikladne obje vrsti Douglasove jele (*Pseudotsuga Douglasii* i *glauca*), to će time i šumskom estetičaru potpunoma udovoljeno biti.

Kod provedbe pomladjivanja u napred navedenom smislu, otvara se šumaru za njegovo šumogojstveno poslovanje neizmjereno široko polje.

Mnogostranost svoga poslovanja može šumar pri tomu prema raspoloživim mu sredstvima stegnuti, ali i u veliko proširiti. Na njegovu se radnu snagu stavljaju i znatni zahtjevi, pa je stoga prije svega neophodno nužno, da intencije (nakanе) upravitelja gospodarstva shvate i njima se prilagode, odnosno ih usvoje koli organe šumske uprave, toli i oni šumske obrane, da se time rad svijuh onih, koji kod osnutka sastojine sudjeluju, harmonično priključi i pripomogne zahtjevima i zakonima prirode.

Uspije li djelo, to ne samo da ćemo našem potomstvu ostaviti šumu, koja je dobro njegovana i koja ne će samo odgovarati svim opravdanim zahtjevima gospodarstva, nego i šumu, na kojoj će se i oči ljubitelja prirode sa nasladom pâsti.

S ovim svršava šumar K a r l o H e y r o w s k y svoj članak »Die Begründung gemischter Bestände

nach reiner Buche in kombiniertem Verfahren«, otisnut u svezku 9. za mjesec siećanj godište 1909—10. stručnog lista; »Vereinsschrift für Forst-, Jagd- und Naturkunde«, organu českoga šumarskoga društva.

Kako je poznato, mnogi naši šumari i državni i oni krajiških imovnih općina, te kr. kot. šumari, kojima je povjerena stručna uprava sa šumama mnogih šumskih zem. zajednica, u veliko imadu posla sa uzgojem čistih bukovih sastojina, pogotovo oni po Gornjoj Krajini, te po Gorskom kotaru.

Nu služeći po svim tim krajevima osvjedočio sam se, da se uzgoju bukrika kod svih tih kategorija šumoposjednika vrlo malena, ili skoro nikakova briga ne posvećuje u onom smislu, kako to česki šumar H. hoće i preporučuje. Za to se kod naših bukrika, oplodnom ili prebornom sječom uzgajanih, i pokazuje prevelika monotonost u samom habitusu tih sastojina, a gledom na samu materijalnu vrijednost još i više, jer se uzgoj tih sastojina najviše prepušta samoj naravi, koja dosljedno svojim zakonima na dotičnim stajbinama producira najviše dosada još za trgovinu malo vrijedne čiste bukove sastojine, dok bi takove zgodnim umetnućem drugih vrijednijih vrstih drveća, štono ih H. preporučuje, kud i kamo znatniju vrijednost imale i postigle.

Istina je, da većini naših šumara u veliko manjkaju ona obilna sretstva, sa kakovima česki šumari razpolazu i razne pokuse u šumskoj kulturi izvadjati mogu, ali zato svejedno moglo bi se mnogo toga i kod nas s uspjehom izvesti, samo kada bi među nama zavládala veća sklonost prema raznim od nemaloga zamašaja za napredno šumsko gospodarstvo uspješnih i korisnih novotarija na polju šumske kulture kod drugih susjednih nam i kulturno naprednijih naroda.

U nadi, da ćemo bar u buduće znati i htjeti bolje slediti dobre primjere dobrih i uvaženih, makar i stranih pobornika na polju šumske kulture, priredih ovaj članak, da nam bude poticalom pri našem teškom, ali častnom radu za narod i milu nam domovinu.

LISTAK.

Osobne viesti.

Imenovanje. Kr. ug. ministar za poljodjelstvo imenovao je:

a) Kod kr. šumarskog ureda na Sušaku Vinka Fodora privremenim šumarsko inženirskim vježbenikom.

b) Abituriente visoke šumar. škole u Ščavnici Aleksandra Lengyela i Franju Sukića također privremenima šumsko-inženirskim vježbenicima, i to u području kr. nadšumarskog ureda u Vinkovcima.

Knjižtvo.

Hrvatski šumarsko-lovački koledar za godinu 1911., kojega je izdavao naš blagopokojni mili sudrug šumarski nadzornik Andrija Borošić, izašao je ispod tiska, te se već razaslije. Kako je objavljeno u prilogu k broju 4. o. l. uređuje sada taj koledar kr. šumarski nadzornik A. Kern, koji je nastojao ne samo da iz njega odstrani neke bitnije tiskarske pogriješke, koje su se nalazile u prijašnjim izdanjima, nego ga je nadopunio i sa nekim novim skrižaljka, a šematizam šumarskoga i lugarskoga osoblja namještenoga kod raznih privatnika, nadopunio. Usprkos toga zadržao je taj koledar svoj dosadanji veoma priručni oblik.

Obzirom na navedeno možemo taj naš jedini šumarsko-lovački koledar, koji je sastavljen specijalno za naše potrebe u praktičnoj službi, najtoplije preporučiti, a to tim većma, što će se njegovom nabavom, specialno šumarsko i lugarsko osoblje odužiti uspomeni miloga nam bivšega sudruga Borošića, koji je to svojim neumornim marom i radom na polju šumarstva u potpunoj mjeri i zaslužio.

Ciena koledaru u platno uvezanom je 2 K 40 fil., a naručuje se kod gdje. Makse ud. Borošić, Zagreb, Gundulićeva ulica broj 54.

Različite viesti.

Klub hrv. šumarskih akademikara u Zagrebu izabrao je na svojoj VIII red. glavnoj skupštini od 12. XI. o. g. sljedeći odbor.

Predsjednik: Maruzzi Ivan, cand. forest. Podpredsjednik: Leović Tomislav, stud. forest. Tajnik: Premužić Andrija, cand. forest. Blagajnik: Premužić Ante, stud. forest. Odbor: Abramović Ante, stud. forest. Pruszkowski Juraj, stud. forest. Odbor. zamj.: Uroić Josip, cand. forest. Ress Robert, stud. forest. Knjižničar: Leustek Albin, stud. forest. Revizori: Pavlić Ante, stud. forest. Radošević Vjenceslav, stud. forest. i Ambrinac Josip, stud. forest.

Društvu gospodarskih i šumarskih činovnika Hrvatske i Slavonije u Osijeku pristupio je kao član utemeljitelj gospodin Petar Merkel, veleposjednik u Fericancima sa prinosom od 200 kruna, na čemu mu se društvena uprava i ovim putem zahvaljuje.

Akademsko društvo Hrvata agronoma „Lipa“ u Beču konstituiralo se je za akademsku godinu 1910./11. kako slijedi: Predsjednik: Jozo M. Pilar, cand. cult. ing., potpredsjednik: Antun Franković, st. cult.

ing., tajnik: Dragutin Freškura, st. forest. ing., blagajnik: Stjepan Kušan, st. forest. ing., knjižničar: Čedomil Koludrović, st. forest. ing. Zamjenici: Albert Ogrizek, st. agr., Daniel Bulut, st. forest. ing. Revizori: Antun Celegin, cand. forest. ing., Josip Fichtner, cand. forest. ing.

Klub hrvatskih šumarskih akademičara u Zagrebu. Iz tajničko-blagajničkog izvješća, čitanog na VIII. red. glav. skupštini dne 12. studenoga t. g. razabiremo o radu toga kluba u minuloj školskoj godini sljedeće:

Rad upravnog odbora sastojao se u tom, da u prvom redu klub materijalno podigne. Radi tog obratio se na dobrotvore kluba, koji ga se i ove godine liepom potporom sjetiše. Ti darovatelji jesu: Vlastelinstvo braće Turkovića, biskupija đakovačka, uprava dobara kneza Odescalchia, imovna općina ogulinska, II. banska i đurđevačka, te napokon kr. hrv. slav. dalm. zem. vlada. Vrlim podupirateljima lijepe zelene struke najljepša hvala.

Broj skripata povećao se izdanjem skripata „Čuvanje šuma“ u 100 kom.; a knjižnicu se gledalo povećati s najnužnijim stručnim djelima. Od njemačkih časopisa držao je klub „Forst und Jagdzeitung“, a domaće listove kao „Šumarski list, Lovačko-ribarski vijestnik, te Inžinirski vijesnik“, dobivao je klub besplatno, na čemu se njihovim urednicima, odnosno izdavačima, najsrdačnije zahvaljuje i najtoplije preporuča za buduće.

U svemu se obdržavalo: 1 glavna i 3 izvanredne skupštine, te 6 odborskih sjela.

Članova je bilo u zimskom semestru 24, a u ljetnom 11.

Imovina klubska, osim knjižnice, iznosi K 2900 (uračunav i skripta).

Šumski požari u šumama ogulinske imovne općine u godini 1909. Tečajem te godine bilo je u svemu 18 požara na ukupnoj površini od 6477 rali, sa ukupnom štetom od 2291 K 92 fl. Svi ti požari su bili prizemni osim jednoga, koji je bio djelomice nadzeman. Uvaži li se vanredno velika površina šuma ogulinske imovne općine, koju u tom pogledu pretiče samo otočka imovna općina, zatim okolnost, da sve te šume leže više manje na apsolutnom kraškom tlu, da u velikom dielu sastoje iz četinjavih šuma, te konačno da su šumski požari u tim šumama u nedavnoj prošlosti bili na dnevnom redu, to se mora i u tom pogledu priznati veliki napredak, koji se nedvojbeno sjedne strane mora u zaslugu upisati naprednoj i budnoj šumskoj upravi i lugarskom osoblju, nu s druge strane i većoj kulturi pučanstva, koje je u tom pogledu postalo puno naprednije, nego li je bilo nazad samo nekoliko godina.

Trgovina drvom.

Dražba 12.500 bukovih stabala zemljišne zajednice Potočani-Katinci obdržavana je dne 14. studena t. g. kod kr. kotarske oblasti u Daruvaru, uz izključnu cijenu od 62.063 kruna 15 fl.

Kao najbolji nudioac sa 75.000 kruna bio je Edo Weisz iz Somogy-Csurgo, nu on je poslje dražbe od svoje ponude odustao. Za njime bio je najbolji nudioac sa 63.002 kruna Mikša Kremzír iz Barsa, te bi on bio dostalcem, jer je prvi svoju ponudu povukao.

Sada je nastao prepor, tko je dostalcem?

G. Weisz se izgovara, da nezna hrvatski, pa da mu jepisar krivu svotu (previsoku) u ponudi unesao i. t. d.

To su samo izgovori!

U smislu §. 7. 8. i 45. dražbenih uvjeta, ima se po mom mnijenju Weisz smatrati dostalcem; a ne bude li se uvjeta držao, to ima nositi i sve posljedice, koje od tuda proizašle budu, tim više, pošto je propisanu jamčevinu u iznosu od 6.500 K položio t. j. 10% od procijenjene svote i izklične cijene — dapače za 300 kruna više.

Kr. zemaljska vlada imati će da riješi taj prijemor, pak pošto je sam predmet zanimiv i od općenite važnosti, to ćemo svojedobno donijeti odnosnu vrhovnu riješitbu.

Zemljišna zajednica prihvatila je drugu ponudu, dočim dražbeni uvjeti vežu prvog nudioca, pak će stoga vrhovno riješenje biti od važnosti i za buduće slične slučajeve.

G a š o V a c.

Uspjeh ostalih dražba stabala bio je sljedeći:

1. Kod dražbe održavane na 3. listopada t. g. kod kr. kotarske oblasti u Delnicama dostao je Julius Fischer iz Lokava sljedeća stabla:

a) z. z. Crnilug 33 jelova stabla za 1405 K 10 fil., naprama isključnoj cieni od 1356 K 13 fil.

b) z. z. Mrzlevodice 267 jelovih stabala u šnm. predjelu Jezerine za 13 K 05 fil. po 1 m³ gradje, naprama isključnoj cieni od 11 K; te 111 jelovih stabala u šum. predjelu Stelnih i 122 jelova stabla u šum. predjelu Glažuta za 12 K 80 fil. po 1 m³ gradje, naprama isključnoj cieni od 11 K.

2. Na 6. listopada t. g. kod kr. kotarske oblasti u Požegi održavana dražba vrhu 2.551 hrastovih stabala z. z. Podgorje, procjenjenih na 44.893 K 61 fil., bila je bezuspješna.

3. Dražba održavana kod gospod. ureda l. banske imov. općine u Glini na 17. listopada vrhu sve stare kostanjevine na površini od 186'84 rali u srezu Rebiča kosa, koja je sposobna za ogrievna drva i pougljivanje, ostala je bezuspješna.

4. Kod dražbe održavane na 20. listopada t. g. kod gospod. stvenog ureda petrovaradinske imovne općine u Mitrovici polučen je sljedeći uspjeh:

a) 800 hrastovih stabala u šumi Draganovci, procjenjenih na K 65.069, dostao je J. Schlesinger iz Zagreba za K 108.913;

b) 1014 hrastovih stabala takodjer u šumi Draganovci, procjenjenih na K 93.870, dostao je takodjer Schlesinger za K 148.913;

c) 1616 hrastovih stabala u šumi Gjepuš, procjenjenih na K 100.134, dostao je takodjer Schlesinger za K 118.913; i

d) 650 hrastovih stabala u šumi Karakuša, procjenjenih na K 24.833, je takodjer dostao J. Schlesinger i Zagreba za K 38.913;

e) 662 hrastova stabla u šumi Radjenovci, procjenjena na K 126.559 dostao je Salomon Grünwald u Paksu za K 177.777; i

f) 1633 hrastova i 23 brestova stabla u šumi Županja, procjenjena na K 86.007, dostao je Moritz Drach jun. iz Beča za K 138.100.

Procjena i ujedno isključna cijena iznosila je K 496.472, a polučena kupovnina K 731.512, te prema tomu preplata iznosi 47,3 postotka.

5. Kod dražbe obdržavane na 24. listopada kod kr. kotarske oblasti u Cirkvenici, je 1088 jelovih stabala z. z. Belgrad, procijenjenih na 14.681 K 27 fil, dostao Antun Rošić iz Rieke za K 14.700.

6. Kod dražbe obdržavane na 24. listopada kod kr. kotarske oblasti u Vrbovskom, prodano je jedino 364 jelovih stabala iz šume Grič z. z. Komorske Moravice uz isključnu cijenu t. j. K 11 po 1 m³ Vladimiru Petroviću iz Vučinićsela, dočim na sve ostale skupine dražbenoga oglasa na str. 450. o. l. nisu stigle ponude.

7. Kod dražbe obdržavane dne 26. listopada t. g. kod gospodar. ureda križevačke imov. općine u Belovaru, je 824 hrastovih stabala u šum. predjelu Debeliž, procijenjenih na K 66.837, te 519 hrastovih stabala u šum. predjelu Bukovac vrh—Habjanovača, procijenjenih na K 67.134, dostala tvrdka „Filiale der Holz-Handels-actien-Gesellschaft“ u Budimpešti za iznos od K 68.500, odnosno K 72.001. U šumskom predjelu Lužanjak nalazećih se 386 hrastovih stabala, procijenjenih na K 50.672, ostalo je neprodano.

8. Kod dražbe obdržavane na 3. studenoga kod gospodarstvenoga ureda slunjske imovne općine u Karlovcu, je 9.032 bukova stabla, procijenjena na K 25.226, dostao Nikola Petrović i drug iz Karlovca za K 36.055 (u svemu je stiglo 6 ponuda); dočim je 1880 borovih i omorikovih stabala u šumi Brzetinac, procijenjenih na K 13.151 i 1.267 borovih i omorikovih stabala u šumi Bosiljevo, procijenjenih na K 4.562 ostalo neprodano.

9. Kod dražbe obdržavane kod ravnateljstva biskupskoga vlastelinstva u Djakovu na 5. studenoga t. g. je 17.619 hrastovih i 185 javorovih stabala, sa 16.445 m³ gradljike i 6.428 m³ ogrieva, te sva na sječini se nalazeća bukova, grabova i cerova stabla sa 59.119 m³ ogrieva, sa ukupnom isključnom cijenom od K 305.054, dostao je S. Benedit i sin iz Zagreba za K 315.054.

10. Na 5. studenoga kod kr. kotarske oblasti u Cirkvenici obdržavana dražba vrhu 465 jelovih stabala z. z. Bribir, procijenjenih na 9.230 K 87 fil. ostala je bezuspješna.

11. Kod dražbe obdržavane na 7. studenoga kod kr. kot. oblasti u Kutini, je 310 hrastovih stabala z. z. Zbegovača, procijenjenih na 5.581 K 48 fil., dostao U. Turčić iz Siska za K 6.680.

12. Dražba obdržavana na 7. studenoga kod kr. šumarskog ravnateljstva u Zagrebu, vrhu na sječinama G. Vidmara u kr. šumariji u Kalju preostavših bukovih trupaca i ogrievnoga drva, procijenjenog na 769 K 48 fil. ostala je bezuspješna.

13. K dražbi obdržavanoj na 14. studenoga kod kr. kotarske oblasti u Daruvaru, vrhu 12.500 bukovih stabala z. z. Potočani—Katinici, procijenjenih na K 62.063, stigle su 4 ponude i to sve nad isključnom cijenom. Pošto je proti najvišoj ponudi radi formalne pogriješke uloženi utok, to ćemo uspjeh moći priopćiti tek nakon pravo-moćnosti dražbe.

14. Kod dražbe obdržavane na 15. studenoga kod kr. kotarske oblasti u Sisku, je na 5.384 hrastovih, uslied medljike osušenih

stabala u šumi z. z. Lekenik erd., procjenjenih na 32.762 K 20 fil. stiglo sedam ponuda, od kojih je najniža glasila na K 34.690, a najpovoljnija bila je od Bergerovog dion. društva u Zagrebu sa K 57.782, koje je postalo dostalcem.

15. Kod dražbe obdržavane kod kr. kotarske oblasti u Samoboru na 15. studenoga (ona na 7. XI. bila je bezuspješna), je 346 hrastovih stabala z. z. Obrež, procjenjenih na K 3.286, dostao Nikola Petrović iz Karlovca za K 3.455.

16. Dražba obdržavane na 17. studenoga kod kr. kotarske oblasti na Sušaku vrhu 55 jelovih i 2 bukova stabla z. z. Dol, procjenjenih na 1.956 K 29 fil., ostala je bezuspješna.

17. Na 23. studena t. g. kod gospodar. ureda otočke imovne općine u Otočcu obdržavana dražba od ukupno 18.647 jelovih stabala sa ukupnom isključnom cijenom od 217.050 fil., bila je bezuspješna — nije stigla niti jedna ponuda.

Izkaz uplaćene članarine i. razreda I upisnine u razdoblju od 1. srpnja do 15. studena 1910. U ime dužne i tekuće članarine te upisnine uplatiše: Bilić Pavao 20 K, Bokor Robert 7 K, Bogoević Tomo 15 K, Balićević Antun 20 K, Brausil Makso 5 K, Bican Josip 15 K, Bönel Viktor 10 K, Beck Ivan 50 K, Belja Pravdoslav 35 K, Cesarić Gjuro 10 K, Čević Ivan 10 K, Drenovac Svetozar 10 K, Dremil Oskar 4 K, Duduković Milan 8 K, Dražić Jaroslav 40 K, Ferenčić Stjepan 10 K, Fay Josip 10 K, Fettwadjeff Minko 40 K, Frkić Stjepan 10 K, Grčević Ivan 10 K, Grđinić Nikola 20 K, Georgievic Teodor 7 K, Haydu pl. Rudolf 5 K, Hohoos Ivan 5 K, Heinz Gustav 10 K, Ivić Fran 25 K, Jančiković Antun 70 K, Jannšek Stjepan 5 K, Jasić Dušan 8 K, Krajnyak Ivan 15 K, Kayser pl. Šandor 5 K, Kundrat Emil 5 K, Krček Izidor 7 K, Kolibaš Rudolf 10 K, Klemenčić Kosta 20 K, König Ivan 94 40 K, Kőröskenyi pl. Šandor 10 K, Kreč Milivoj 10 K, Lachner Dragutin 5 K, Laksar Dragutin 10 K, Lazić Jovan 10 K, Mlinarić Eleazar 10 K, Matić Jovan 16 K, Marton Gjuro 5 K, Masztiez Emil 5 K, Mihaljević pl. Milan 70 K, Marušić Mijo 10 K, Mariany Ivan 20 K, Majnarić Josip 20 K, Metlaš Jovan 10 K, Matičević Makso 10 K, Milković Ivan 10 K, Maraković Rudolf 75 K, Mayer Mirko 10 K, Milutinović Sava 10 K, Maksić Ratislav 10 K, Melesizky pl. Pavao 10 K, Markić Miško 10 K, Nikolašević Julio 20 K, Naglić Stjepan 12 K, Nyitray Otto 35 K, Ogrizović Gedeon 22 96 K, Paradžiković Gjuro 20 K, Puches Franjo 10 K, Puljević-Nikolić Petar 10 K, Popović Pajo 12 K, Popović Dušan 10 K, Ružička August 5 K, Rosmanith Albert 5 K, Renner Antun 4 K, Solarić Teodor 30 K, Sutlić Slavko 10 K, Starčević Josip 10 K, Stanić Jovan 2 77 K, Stromsky Ladislav 5 K, Steller Edo 5 K, Stanišić Dane 5 K, Stanojević Pavle 20 K, Stanković Velimir 10 K, Sever Dioniz 65 K, Stublić Vjekoslav 10 K, Šimunović Živan 10 K, Štefović Josip 12 K, Škorić Milan 10 K, Schmidinger Rikard 20 K, Tordony Emil 5 K, Thurnansky pl. Bela 5 K, Ugrenović Alek. Dr. 22 K, Vezić Nikola 10 K, Vlatković Petar 10 K, Vučković Vaso Dr. 33 K, Vlahović Ilija 10 K, Vac Gašo 22 50 K, Zajc pl. Carmelo 10 K, Zec Dušan 2 K i Žegarac Pavle 5 K. Sveukupno 1531 63 K.

Uređjuje kr. šum. nadzornik **Ante Kern.**

Tiskara C. Albrecht, Zagreb.

Oglas dražbe.

Temeljem naredbe visoke kr. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove, od 17. studena 1910. broj 59.462. ex 1910. prodat će se kod gospodarstvenog ureda imovne općine II. banske u Petrinji, putem javne pismene dražbe dana 28. prosinca 1910. ob 11 sati prije podne slijedeća hrastova stabla:

Tekući broj	U području			Za prodaju opredieljenih hrastovih stabala			Opaska
	šumarije	šumskog sresa		komada	procijenjenih		
		ime	okružje		za lijes	u vrijed-	
					m²	nosti K	
1	Dubičke	Žabarski bok	IV.	578	3.994	94.616	Udaljeno od rijeke Save 3 km.
2		Dvojani	III. IV. V.	2.270	16.284	404.138	Udaljeno od rijeke Save ili kolodvora kr. ug. želj. postaje Dubica 4 km.
3		Evinbudžak	IX. X. XIII.	4.239	20.248	432.644	Udaljeno od rijeke Save ili kolodvora kr. ug. želj. postaje Saš 4 km.
		Ukupno			7.087	40.506	931.398

Općeniti dražbeni uvjeti:

1. Dražba će se obaviti isključiv ustmene, jedino na temelju pisмениh ponuda.
2. Svaka hrpa prodaje se zasebice; uvjetne ponude na jednu te istu hrpu ne primaju se.
3. Ponude (offerti) imaju biti dobro zapečaćene i najkasnije na dan dražbe do 11 sati do podne kod gospodarstvenog ureda predane.
4. U ponudi valja naročito označiti, da su nudiocu uvjeti dražbe poznati i da ih u cijelosti prihvaća; uz to se ima ponudi priložiti u ime vadiuma 5% procjenbene vrijednosti od one hrpe, na koju ponuda glasi, koja će se svota po dostalcu imati nadopuniti na 10% dostalbine, kao jamčevine.

5. Svaka ponuda obvezatna je za nudioca od onoga časa, kada ju potpisanom uredu preda, dočim uspjeh dražbe obvezuje imovnu općinu tek od dana odobrenja iste po visokoj kr. zemaljskoj vladi.

6. Predmet prodaje jest samo za tehničku porabu sposobna deblovina do 30 cm. na gornjem kraju; sav ostali materijal na drvosječnoj površini ostaje imovnoj općini na raspolaganje. Okrećena stabla su od prodaje isključena.

7. Kupovina ima se uplatiti 14 dana nakon što bude dostalac obavješten, da je dražba po visokoj kr. zemaljskoj vladi odobrena.

8. Za sječu i izradjivanje kupljenih stabala, te izvoz robe ustanovljuje se rok do konca godine 1.912.

9. Svi ostali dražbeni uvjeti mogu se saznati za vrijeme uredovnih sati kod gospodarstvenog ureda imovne općine II. banske u Petrinji i kod kotarske šumarije u Dubici.

Šumsko-gospodarstveni ured imovne općine II. banske.

U Petrinji 28. studena 1910.

Kr. kotar. oblast u Slatini, dne 28. studena 1910.

Broj 14291/1910.

Predmet: Meljani dolnji zem. zajednica, dražba hrastovih stabala.

Oglas dražbe.

Dne 23. prosinca 1910. u 10 sati prije podne obdržavati će se u uredu kr. kotarske oblasti u Slatini putem pismenih ponuda dražba vrhu 250 komada hrastovih stabala, stojećih na pašnjaku zemljišne zajednice dolnji Meljani, a procijenjeni na 4168 kruna.

Pašnjak je udaljen od željezničke postaje Sladojevci samo 2 km., od željezničke postaje Slatina 7 km., a od pašnjaka do zemaljske ceste, koja vodi na jedan i drugi kolodvor imade samo pol kilometra.

Ponude imadu biti propisno biljegovane te obložene sa jamčevinom, koja iznosi 10% od isključne cijene. Poblje dražbene uvjete moći je uviditi za vrijeme uredovnih sati kod podpisate oblasti.

Kotarski upravitelj: **Benak** v. r.

Žir, divlji kostanj, bukvicu

i Radix belladonna

kupuje i prodaje uz veoma povoljne cijene

A. GRÜNWALD, zavod za lupljenje sjemenja i trgovina sjemenja,
Wiener-Neustadt, Austrija.

P. n. gg. članovima i čitateljima!

S razloga što je 10. broj o. l. od t. g. izdan za 8 stranica veći, nego normalno ima biti, te što se je prilazeći „Lugar. viestnik“ morao povećati za 4 strane, jer inače ne bi u cijelosti mogli donjeti u njemu sadržanu raspravu, to je ovaj broj „Šumar. lista“ smanjen za 4 strane.

Uredništvo.

Dopisnica uredništva.

P. n. g. D. P. u M. — Vašu adresu ispravili smo. Zalimo što nam promjena obitavališta nije prije poznata bila.

P. n. gg. Dr. V. V. u S.; M. W. u K.; A. J. u F.; J. K. u S.; T. B. u G.; V. P. u D.; A. K. u C.; J. M. u D.; F. J. u P.; Š. P. u O.; P. P. u V. i gosp. ur. u K. — Najliepša hvala na pripisanim nam podacima o dražbi.

P. n. kr. šum. ur. u S. i kr. nadš. ur. u V. — Srdačna hvala na viesti.

P. n. g. G. V. u P. — Najliepša hvala na obim pošiljkama. Upotriebili smo odmah za ovaj broj.

P. n. g. V. pl. P. u N. K. B. — Zatraženi broj smo Vam poslali.

SADRŽAJ.

Strana

Revizija pravoužitničkoga katastra kod krajiških imovnih općina. Piše Petar Manojlović. (Svršetak)	449—465
Gradnja šumarskih kuća (šumarija) Piše A. Kern	465—473
Uzgoj mješovitih sastojina u bukvicima kombinovanim načinom. Napisao Karlo Heyrowsky, a preveo i popratio Nikola Pleša-Kosinjković, šumar	473—479
Listak. Osobne viesti: Imenovanja	480
Knjižtvo: Hrvatski šumarsko-lovački koledar za g. 1911.	480
Različite vijesti: Klub hrv. šumarskih akademičara u Zagrebu. — Društvu gospodarskih i šumarskih činovnika Hrvatske i Slavonije. — Akademsko društvo Hrvata agronoma „Lipa“ — Klub hrvatskih šum. akademičara u Zagrebu — Šumski požari u šumama ogulinske imovne općine u godini 1909.	480—481
Trgovina drvom	481—484
Izkaz uplaćene članarine I. razreda i upisnine u razdoblju od 1. srpnja do 15. studenoga 1910.	484

Broj 4627.

Oglas dražbe stabala.

Kod podpisanog šumsko-gospodarstvenog ureda obaviti će se javna dražba niže naznačenog broja stabala, na pismene ponude dana 14. prosinca 1910.

Propisno sastavljene i biljegovane ponude imadu do 10 s. prije podne na urečeni dan, biti predane kod uručbenog zapisnika ovaga ureda. Na kasnije prispjele i brzojavne ponude, neće se uzeti obzir.

Dražbi je namjenjeno: 1774 jelovih, 52 smrekovih, 4076 bukovih, 33 javora obična i 94 stabla javora rebraša. Sva ova stabla razdjeljena su u 17 hrpa, te su ucjenjena na K 60532. Svaka hrpa za sebe čini jednu cjelinu, te se prodaje paušalno.

Naposebni i obći dražbeni uvjeti mogu se uviditi za uredovnih sati u pisarni kotarskih šumarija: Ogulin, Plaški, Brinje, Drežnik, Senj i Modruš, te kod ovoga ureda, nu na zahtjev priposlati će se besplatno i franko.

Šumsko-gospodarstveni ured ogulinske imovne občine.

U Ogulinu, dne 26. studena 1910.